

08

Дигиталната устойчивост - предприемане на действия

8.1 Стратегически сценарии за устойчивост

8.2 Знайте защо, за да го осъществите

8.3 Съчетаване на целите за устойчивост и дигиталните инструменти

Упражнение 8.1

Стратегически сценарии за устойчивост

Вид дейност:
Групова

ОПИСАНИЕ

В тази дейност участниците обсъждат възможни бъдещи стратегии, за да отговорят на евентуални предизвикателства, свързани с целите на компанията за устойчивост.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След като завършат тази дейност, учащите ще могат да:

- Да разбират значението на включването на устойчивото развитие в стратегиите на компаниите и екологичните отговорности, които имат предприятията в контекста на хибридната работа.
- Да разбират процеса на съгласуването на целите за устойчивост с бизнес целите и етичните съображения, свързани с екологичните отговорности.
- Да разбират ролята на ръководството за стимулиране на инициативите за устойчивост и насърчаване на култура на екологична отговорност.
- Да разбират как да адаптират дългосрочено стратегията за устойчивост на компанията към непредвидени предизвикателства.
- Да могат да разработват различни стратегии и сценарии за постигане на поставените цели за устойчивост.
- Да разширяват репертоара си от стратегически възможности.
- Да повишат тяхната увереност при справяне с непредвидими събития

НЕОБОХДИМИ МАТЕРИАЛИ

- Онлайн курс PROSPER.
- Хартия.
- Химикалки.
- Стикери.
- Флипчарт..
- Маркери.

ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

~ 75 мин.

Стратегически сценарии за устойчивост

Теоретична основа

Стратегии и планове за бъдещи действия - те са създадени при определени предположения за бъдещето. Обстоятелствата обаче често се променят и трябва да се вземат предвид нови, непредвидени фактори. Ето защо мениджърите трябва да могат да проверят жизнеспособността на настоящите стратегии и да ги приемат бързо в отговор на бъдещи предизвикателства.

Проучването на различни възможни сценарии няма за цел да изготви подробен план за изпълнение, а по-скоро да повиши устойчивостта: способността за активно формиране на системата и готовността да се реагира на изненади. Това означава да може да се направи преглед на цялостната ситуация, да се идентифицират ключовите фактори, които ѝ влияят, да се определят възможните резултати и да се действа адаптивно в отговор на променящите се обстоятелства. Тя запазва общия фокус върху целта, като същевременно адаптира средствата по подходящ начин.

Дейността се основава на структурата Liberating, наречена "Критични несигурности":

<https://liberatingstructures.de/critical-uncertainties/>

Подготовка

Дейността предполага, че темата за устойчивото развитие вече е позната на учащите се и не е необходимо да се обяснява нейната цел. Също така се предполага, че компанията вече е определила цели за устойчивост.

Обучителят трябва да е запознат с онлайн курса на PROSPER, Модул 4, Раздел 1. Дигитална устойчивост в контекста на хибридната работа.

<https://course.prosper-project.eu/module-4-unit-1-digital-sustainability-in-context-of-hybrid-working/>

и Модул 4, Раздел 2. Дигитална устойчивост - предприемане на действия: <https://course.prosper-project.eu/module-4-unit-2-digital-sustainability-taking-action/>

Обучаемите трябва да са запознати и с част 2 - споделена като домашна работа преди

провеждането на дейността.

Освен това, ако учителят прецени, че е необходимо да информира допълнително обучаемите, следващите статии предоставят контекст за това защо и как устойчивостта е свързана със стратегията на компанията:

- Защо устойчивостта не е само за зелените компании

<https://www.weforum.org/agenda/2020/01/sustainability-green-companies-business-partnership/>

- Устойчивост, базирана на дейността:

<https://www.mckinsey.com/capabilities/operations/our-insights/operations-driven-sustainability>

Въведение

Групата започва с посочване на основните стълбове на устойчивото развитие на компанията: какви цели са определени и какви стратегии са въведени за постигането им. Основните точки се поставят на флипчарт и осигуряват по-широко съдържание на дейността.

10 мин.

Описание на дейността

Стъпка 1. Разделете групата на 4 малки групи (в зависимост от броя на участниците, може да се наложи да изберете по-малък брой и да приоритизирате сценариите). В малките групи участниците се опитват да отговорят на следния въпрос, като пишат на постерни листчета:

- Кои са факторите, влияещи върху стратегията за устойчивост на компанията, които не могат да бъдат предвидени или контролирани?

5 мин.

Стъпка 2. След това участниците отговарят на въпроса на листчета:

- Кои фактори застрашават способността на компанията да изпълни стратегията си за устойчивост?

5 мин.

Стратегически сценарии за устойчивост

Стъпка 3. След това групите оценяват идентифицираните от тях фактори и избират един от тях, който носи най-голяма несигурност (въпрос 1), и един, който носи най-голям риск (въпрос 2).

На флипчарт създайте мрежа с две оси, които представляват наличието/отсъствието на даден фактор. Горизонталната ос представлява несигурността (въпрос 1): от лявата страна факторът е налице, а от дясната страна - факторът в голяма степен отсъства. Например, ако несигурният фактор е активната ангажираност на екипа, от лявата страна ангажираността е ниска, а от дясната - висока.

Вертикалната ос представлява риска. В горната част факторът отсъства, а в долната част факторът в голяма степен отсъства. Например, ако рисковият фактор е зависимостта от програма за публично финансиране, в горния квадрант финансирането е налично без прекъсвания, а в долния - програмата за финансиране е отменена.

Има четири квадранта:

висока степен на несигурност, нисък риск	ниска несигурност, нисък риск
висока несигурност, висок риск	ниска степен на несигурност, висок риск

5 min.

Стъпка 4. Всяка група получава един квадрант и разработва подходящ примерен сценарий - какво ще се случи със стратегията за устойчиво развитие на компанията при тези обстоятелства. Ако присъстват по-малко от четири групи, се дава приоритет на сценариите с един фактор на риск/несигурност (ниска несигурност, висок риск или висока несигурност, нисък риск). **10 мин.**

Стъпка 5. След разработването на сценария групите разработват три стратегии, които могат да помогнат за справяне с идентифицираните предизвикателства. **10 мин.**

Стъпка 6. Групите споделят своите сценарии и стратегии в по-голямата група. Заедно те се опитват

да определят стратегиите, които могат да бъдат ефективни за повече от един сценарий. Някои стратегии могат да бъдат подходящи за един-единствен сценарий, но въпреки това да играят жизненоважна роля за предотвратяване на срива на политиката за устойчиво развитие на компанията.

10 мин.

Стъпка 7. Въз основа на избраните стратегии групата може да планира възможните следващи стъпки и отговорности. **10 мин.**

Дебриф / Анализ на резултатите

Участниците споделят отговорите си на следните въпроси:

- Чувствате ли се по-силни да се справяте с несигурните бъдещи сценарии сега?
- Коя от определените стратегии беше най-полезна за вас като опит за учене?
- Ако трябва да определите други фактори на несигурност/риск, кои биха били те? **10 мин.**

Адаптиране на упражнението към онлайн среда

Тази дейност може лесно да се адаптира, за да бъде проведена онлайн, като физическите флипчартове / бели дъски се заменят с цифров еквивалент (напр. Miro). Груповите дискусии могат да бъдат улеснени чрез създаване на стаи за групова работа в използвания конферентен инструмент.

Упражнение 8.2

Знайте защо, за да го осъществите

**Вид дейност:
Групова**

ОПИСАНИЕ

В тази дейност обучаемите започват от разбирането на по-голямата цел на устойчивостта в дейностите на компанията, разработват своя собствена цел и разработват конкретни стъпки, за да превърнат тази цел в реалност

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След като завършат тази дейност, учащите ще могат да:

- Демонстрират етични съображения при вземането на устойчиви решения, отчитане на въздействието на бизнес практиките върху околната среда и оценяване на етичните последици от инициативите за устойчивост.
- Разберат как да ангажират служителите с целите на устойчивото развитие, да насърчават културата на екологична отговорност и да дадат възможност на хората да допринасят за устойчиви практики на работното място.
- Развиват умения за избор на подходящи комуникационни канали, създаване на интересни устойчиви практики и предаване на важност на устойчивостта на различни заинтересовани страни.
- Визуализират общото бъдеще на екипа.
- Да се чувстват мотивирани и овластени, разбирайки по-голямата цел на това, което правят.
- Да участват в децентрализиран процес на прилагане на стратегическа визия с широко участие.
- Да разработват всички елементи, необходими за систематичното внедряване на стратегическа цел.

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

- Онлайн курс PROSPER
- Хартия.
- Химикалки.
- Стикери.
- Флипчарт.
- Маркери.

ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

145 мин.

Знайте защо, за да го осъществите

Теоретична основа

Много е важно устойчивостта да не се разглежда като инициатива, приета отгоре, или като отговор на политически или административни изисквания - тя трябва да има значение за всички участващи служители.

Определянето на общо значение е ключова стъпка към всеки практически план за действие и най-добрият начин да се предаде важността на темата. Когато учащите участват активно в съвместното създаване на различните елементи на процеса, връзката между техните действия и по-голямата цел не се губи за тях и те остават мотивирани да се изправят пред различни предизвикателства.

Цялостната цел на дейността е тясно свързана с философията, описана от Саймън Синек в книгата "Започни със ЗАЩО: как великите лидери вдъхновяват всички да действат":

<https://simonsinek.com/books/start-with-why/>

Дейността се основава на Освобождаващата структура, наречена "От цел към практика":

<https://liberatingstructures.de/purpose-to-practice-p2p/>

Подготовка

Очаква се учителят да е запознат с Модул 4, Раздел 2 от онлайн курса на PROSPER. Дигитална устойчивост - предприемане на действия: <https://course.prosper-project.eu/module-4-unit-2-digital-sustainability-taking-action/>

Следната лекция на TED може да ви бъде полезна, за да разберете защо е важно да се започне с целта: https://www.ted.com/talks/simon_sinek_how_great_leaders_inspire_action?language=en

Обучаемите трябва да са запознати и с част 2 - споделена като домашна работа преди провеждането на дейността.

Въведение

Представете идеята на дейността и петте елемента, които ще бъдат разгледани:

- Цел.
- Принципи.
- Участници.
- Структура.
- Практики.

Групата започва с преглед на основните цели за устойчивост на компанията: Основните точки се поставят на флипчарт и дават по-широко съдържание на дейността. **10 мин.**

Описание на дейността

Стъпка 1. Цел. Участниците се разделят на малки групи (3-5 участници). Една от тях има за задача да води бележки от груповата дискусия на флипчарт. Участниците обсъждат индивидуално въпросите и записват основните елементи на своя отговор:

- Защо за вас е важно бизнесът на компанията да бъде устойчив? Защо това е важно за по-голямата общност? **5 мин.**

Стъпка 2. След това в малката група всички споделят идеите си и се опитват да формулират общо разбиране. Те развиват по-задълбочено избраната от тях идея. **10 мин.**

Стъпка 3. Всички групи споделят идеите си и се опитват да ги обединят в обща визия. Важно е окончателното становище да бъде прието от всички участници. **10 мин.**

Стъпка 4. Принципи. Използвайки същия модел на взаимодействие като преди (5 мин. индивидуално обсъждане, 10 мин. дискусия в малка група, 10 мин. дискусия в голяма група), участниците се опитват да отговорят на следния въпрос:

- Какви правила трябва да спазваме, за да постигнем целта си? **25 мин.**

Това е моментът, в който е препоръчително да се направи кратка почивка. Ако дейността се извършва в две сесии, тук трябва да приключи първата.

Знайте защо, за да го осъществите

Стъпка 5. Участници. Използвайки същия модел на взаимодействие като преди, участниците се опитват да отговорят на следния въпрос:

- Кой трябва да участва, за да можем да постигнем целта си? Как ще бъдат мотивирани те? **25 мин.**

Стъпка 6. Структура. Като използват същия модел на взаимодействие като преди, участниците се опитват да отговорят на следния въпрос:

- Как трябва да организираме екипа и дейностите си и как ще разпределим отговорностите, за да постигнем целта си? **25 мин.**

Стъпка 7. Практики. Използвайки същия модел на взаимодействие като преди, участниците се опитват да отговорят на следните въпроси:

- Какви ще бъдат следващите ни стъпки? Какви дейности ще осъществим, какви ресурси са ни необходими за тях и как изглежда графикът? **25 мин.**

Дебриф / Анализ на резултатите

Участниците споделят отговорите си на следните въпроси:

- Чувствате ли се сега по-свързани със стратегията за устойчивост на компанията? Защо?
- Дали някоя от стъпките е разкрила нови елементи, които не са ви хрумнали преди?
- Имате ли нужда от нещо друго, за да изпълнявате ролята си, определена в последната стъпка?

10 мин.

Адаптиране на упражнението към онлайн среда

Дейността може да се проведе онлайн без значителни промени, като участниците работят в стаи за почивка. Препоръчително е за водене на бележки да се използва Miroboard или Padlet. Крайният продукт от дискусиите може да бъде доразвит графично в Canva и да се използва като комуникационен материал на стратегията за устойчивост на компанията.

Упражнение 8.3

Съчетаване на целите за устойчивост и дигиталните инструменти

Вид активност:
Групова /
Онлайн

ОПИСАНИЕ

В тази дейност участниците разглеждат дигитални инструменти за осигуряване на дигитална устойчивост в МСП и се опитват да ги адаптират, за да изпълнят целите на компанията.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След като завършат тази дейност, учащите ще могат да:

- Използват цифрови инструменти за устойчивост за МСП, разбиране на функциите и ползите от инструментите за рециклиране, етични практики за търсене, ограничаване на хранителни отпадъци, намаляване на хартиените отпадъци, управление на ESG и въглеродния отпечатък, системи за управление на околната среда и сгради, мониторинг на въглеродния отпечатък и насърчаване на устойчивото поведение.
- Разбират как да ангажират служителите с целите на устойчивото развитие, да насърчават културата на екологична отговорност и да дадат възможност на хората да допринасят за устойчиви практики на работното място.
- Развиват умения за избор на подходящи комуникационни канали, създаване на интересни успешни практики за устойчивост и предаване на важността на устойчивостта на различни заинтересовани страни.
- Ще обменят конкретен практически опит и получат отговори на важни за тях въпроси.
- Ще могат да съобразяват цифровите инструменти със стратегическите цели за устойчивост.

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

- Компютри/лаптопи
- Проектор
- Бял екран .

ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

80 мин.

Съчетаване на целите за устойчивост и дигиталните инструменти

Теоретична основа

Това е практическа дейност, при която инструментите се избират така, че да отговарят на конкретни цели. Ето защо е важно първо да се проучат стратегическите аспекти, а тази дейност да се извърши като последваща. В никакъв случай не бива да се разглежда като самостоятелна - ако участниците просто преглеждат инструменти, чиято цел липсва, те няма да могат да извлекат съществени ползи от процеса.

Подготовка

Обучителят трябва да прегледа онлайн курса на PROSPER, Модул 4 / Модул 3 "Инструменти за дигитална устойчивост за МСП":

<https://course.prosper-project.eu/module-4-unit-3-digital-sustainability-tools-for-smes/>

Предполага се, че участниците вече са запознати със стратегията за устойчивост на компанията, нейните цели и личната им роля в нея. Тези теми се разглеждат в другите дейности от тази учебна тема.

Въведение

Дейността започва с обсъждане от участниците на следния въпрос:

- Има ли цифровизацията полза за цялостната стратегия за устойчивост на организацията?

Групата се опитва да постигне съгласие по някои общи въпроси, свързани с това защо цифровизацията може да бъде полезна. **5 мин.**

Описание на дейността

Стъпка 1. Групата се разделя на двойки. Всяка двойка получава за задача да прегледа някои цифрови инструменти, насочени към един от следните аспекти на устойчивостта:

- рециклиране,
- етично търсене,
- предотвратяване на хранителни отпадъци,
- намаляване на хартиените отпадъци,
- управление на екологичните, социалните и управленските аспекти (ESG) и на въглеродния отпечатък,
- системи за управление на околната среда и сградите
- насърчаване на устойчиво поведение.

Участниците могат да прегледат инструментите, включени в онлайн курса на PROSPER. Модул 4 / Модул 3 Инструменти за дигитална устойчивост за МСП. <https://course.prosper-project.eu/module-4-unit-3-digital-sustainability-tools-for-smes/>

Могат да включат и други инструменти, които са им известни или са намерени в интернет. **30 мин.**

Стъпка 2. Кратка рекламна презентация за предимствата на инструмента, както и неговите ограничения, с реални онлайн отзиви, видеоклипове и всякакъв личен опит.

Презентациите трябва да следват една и съща структура:

- Кратко представяне на инструмента.
- Кои са целевите потребители.
- Основни функции.
- Силни страни.
- Ограничения.
- Възможни алтернативи.
- Защо избрахте този инструмент вместо алтернативите?

Презентацията може да бъде под всякаква форма, която двойката сметне за подходяща, като по подразбиране се използва PowerPoint. **20 мин.**

Стъпка 3. Представяне и обсъждане. **15 мин.**

Дебриф / Анализ на резултатите

- Промени ли се мнението ви за това как цифровизацията влияе на цялостната стратегия за устойчивост на организацията?
- Кой е инструментът, който намирате за най-полезен?
- За коя цел смятате, че допълнителното търсене на инструмент може да даде по-добри резултати?

Адаптиране на упражнението към онлайн среда

Ако обучението се провежда онлайн, двойките трябва да работят в стаи за почивка. Един от тях трябва да споделя екрана за това, което преглежда.

Презентациите могат да се подготвят в Canva или Powerpoint, но трябва да се отдели допълнително време, за да се компенсира трудността на координацията.